

УДК 35.078

DOI: 10.31733/17-03-2023-30-31

Олександр ЮНІН

перший проректор Дніпропетровського
державного університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор,
Заслужений діяч науки і техніки України

ПРО МОНІТОРИНГ ЗОВНІШНІХ ЗАГРОЗ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ ТА РОЛЬ ЗВО МВС ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ У ПРОТИДІІ ЇМ

З початку широкомасштабного вторгнення росії в Україну кожен із нас відчув на собі жахіття війни, до якої ніхто та ніколи в принципі не може бути готовим. Крім безпосереднього російського військового вторгнення 24 лютого 2022 року, ще більше активізувалася інформаційна війна, метою якої, крім всього іншого, було намагання підірвати міжнародну підтримку України.

Через декілька тижнів від початку війни, як би в першу чергу психологічно не було важко, освітній процес у дистанційній формі продовжився в Україні. Заклади вищої освіти системи МВС (далі – ЗВО МВС) України змогли зберегти потенціал науково-педагогічних працівників (крім тих, які пішли добровольцями захищати державу або були мобілізовані до Лав Збройних Сил України). Всі здобувачі вищої освіти та працівники ЗВО МВС України одразу почали працювати на Перемогу. Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ також не стояв осторонь – на території вишу знайшли тимчасовий прихисток сотні переселенців зі Сходу України, в тому числі територіальні підрозділи правоохоронних органів.

Науково-педагогічні працівники ЗВО МВС України, за дорученням керівництва МВС України, почали моніторинг зовнішніх загроз національній безпеці України, окремі результати такої діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ стали частиною формування державної політики у відповідній сфері.

Зокрема, у березні 2022 року нами актуалізовано увагу на створенні в основному телеграм каналів представниками росії, в яких спеціально обговорюється фейки про Україну

та створення на її території нових квазіреспублік типу «херсонська народна республіка».

З метою протидії цій загрозі пропонувалося активне залучення науково-педагогічних та інших працівників, здобувачів вищої освіти ЗВО МВС України, до написання скарг на ці групи типу «пропаганда насильства», в результаті чого після п'яти і більше скарг цей телеграм канал блокується, проте на його місці одразу створюється декілька нових.

Пізніше нами було вказано на намагання у різних соціальних мережах «легалізувати» псевдореферендуми на тимчасово окупованих рашистами територіях, в тому числі із залученням здобувачів вищої освіти, які не змогли виїхати з цих територій.

З метою протидії цій загрозі пропонувалося активне залучення науково-педагогічних та інших працівників, здобувачів вищої освіти ЗВО МВС України, до просвітницької роботи в інтернетпросторі, до розповсюдження алгоритму дій у випадках, коли тебе примусили до участі або в організації проведення таких псевдореферендумів з посиланням на положення кримінального законодавства щодо вчинення вказаних дій під фізичним або психічним примусом як обставини, що виключає кримінальну протиправність діяння.

Не меншою загрозою також стало постійне тиражування у різних засобах масової інформації та соціальних мережах умисно викривленої або завідомо неправдивої інформації про діяльність сил оборони окупаційним військам та найманцям приватних воєнних компаній, про діяльність та рішення вищого політичного керівництва країни; поширення завідомо неправдивої інформації про мобілізацію в Україні, про наче б то протилежне вручення повісток працівниками «військкоматів».

З метою протидії цим загрозам як інформаційно-психологічним спеціальним операціям окупантів пропонувалося активне залучення науково-педагогічних та інших працівників ЗВО МВС України до просвітницької роботи з широкими верствами населення щодо розповсюдження та роз'яснення інформації про військово-політичну ситуацію в країні,

ґрунтуючись виключно на оприлюднених Генеральним Штабом Збройних Сил України, іншими органами державної влади даних з обов'язковою вказівкою джерела отриманої інформації.

Керівництво Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ систематично організовує виступити науково-педагогічних працівників на теле-, радіо ефірах, під час яких вони в тому числі доводять інформацію правову основу мобілізації в Україні, про всі проблемні питання діяльності держави в умовах війни.

Маю надію, що діяльність Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ стане частинкою великої Перемоги над ворогом, а наші випускники стануть частиною потенціалу післявоєнної відбудови України.

УДК 351.74

DOI: 10.31733/17-03-2023-31-33

Сергій БАРАНОВ

професор кафедри адміністративного
права та адміністративного процесу
Одеського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук доцент

ПОВНОВАЖЕННЯ НАЦПОЛІЦІ УКРАЇНИ У СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Важливою складовою побудови незалежної держави є діяльність влади з питань забезпечення національної безпеки. Національна безпека держави виступає однією з базових політичних цінностей, а її зміцнення – однією із стратегічних цілей України.

Сьогодні, за умови появи принципово нових загроз національній безпеці держави, значно зростає інституціональна роль правоохоронних органів, зокрема поліції, у реалізації державної стратегії подолання та запобігання таким загрозам та викликам.

Дослідженню стану діяльності правоохоронних органів у сфері забезпечення національної безпеки України були присвячені роботи вітчизняних дослідників: О. Бандурки, О. Бодрука, В. Горбуліна, І. Грицяка, Ю. Загуменної, Р. Калюжного, В. Ковбаси, В. Колесника, М. Корнієнка, О. Пересади, Г. Ситника, В. Смолянюка, О. Суходолі, В. Цимбалюка, О. Ярмиша та ін.

Розгляд окресленої теми слід розпочати з визначення змісту таких наукових категорій як: «безпека», «національна безпека», «поліція – суб'єкт національної безпеки». У сучасних словниках поняття «безпека» трактується як стан, коли немає небезпеки, тобто як стан, за якого ніщо не загрожує кому-небудь або чому-небудь [1, с. 84].

У монографічному дослідженні з проблем національної безпеки українські вчені О. Бодрук, О. Гончаренко, Е. Лисицин надають їй визначення як «ступінь захищеності життєво важливих інтересів особи, суспільства і держави» [2, с. 6].

На думку О. Пересади зміст категорії «безпека» визначає певний стан системи, досягнутий внаслідок своєчасного запобігання шкоди її розвитку (життєдіяльності) [3, с. 185].

Слід відзначити, що серед вчених має поширення тлумачення національної безпеки у вузькому його розумінні змісту – як безпека держави, без здійснення якої неможливо забезпечити як інші види безпеки (економічну, екологічну, інформаційну, військову, продовольчу та ін.) так і національну безпеку в цілому [4, с. 173-186].

Таким чином, поняття національної безпеки можна визначити як захищеність державного суверенітету, конституційного ладу, публічного порядку, санітарно-епідеміологічного стану, економічного, науково-технічного і оборонного потенціалу, інформаційної сфери та державної таємниці від зовнішніх і внутрішніх загроз, від будь-яких протиправних посягань, що досягається застосуванням системи заходів політичного, економічного, організаційного, правового, військового, ідеологічного та іншого характеру, адекватних загрозам національним інтересам України.

Оскільки, забезпечення національної безпеки – уявляє собою нормативно упорядковану діяльність встановленого кола суб'єктів, які володіють реальними